7/4630

ÇOK ACELE ve SÜRELİ

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

Sayı : KDD.S.Ö.1.01/508
Konu : Yazılı Soru Önergesi

.../01/2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.01.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-8810 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen, Muğla Milletvekili Gürol ERGİN'e ait 7/4629, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/4630 ve İzmir Milletvekili Oğuz OYAN'a ait 7/4631 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER :
1- Görüş 7/4629 ( 2 sayfa )
2- Görüş 7/4630 ( 2 sayfa )
3- Görüş 7/4631 ( 2 sayfa )

7/4630

**YAZILI SORU ÖNERGESİ**

**Önerge Sahibi** : **Kemal DEMİREL**
**Bursa Milletvekili**

**Esas No** : **7 / 4630**

Ülkemizde son yıllarda çiftçimizin durumu sürekli kötüye gitmektedir. Çiftçimizi destekleyen herhangi bir program olmadığı gibi, harcanan para ve verilen emek bir türlü yerini kazanca çevirememektedir.
Ülkemizin değişik yörelerinin değişik sorunları bulunmaktadır. Çiftçilerimizden gelen değişik şikâyetlerden bir kısmına vereceğiniz cevaplar, onların bu konulardaki şüphelerini azaltır mı bilemiyorum ama bu konuların ülke gündemindeki durumunu ortaya koyabilir.

**SORU 1.** Ülkemizde geçen yıl narenciye fiyatları ne kadardı? Bu yıl ne kadardır?
**CEVAP 1.** 2003-2004 yılında narenciyede üretici fiyatlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilmektedir:

| ÜRÜNLER | **2003** (TL/Kg) | **2004** (TL/Kg) |
|---|---|---|
| **Mandalina** | 470.000 | 400.000 |
| **Portakal** | 394.000 | 450.000 |
| **Limon** | 560.000 | 300.000 |

Kaynak: TKB, İzmir, Adana, Antalya, Hatay, Mersin İl Müdürlükleri

**SORU 2.** Doğrudan gelir desteği adı altında Dünya Bankasından çiftçi başına kaç dolar alınmaktadır?
**CEVAP 2.** Doğrudan Gelir Desteği, ülkemizde dört yıldır uygulanmaktadır. 2001/15, 2002/41, 2003/13 ve 2004/22 sayılı Tebliğlerin ilgili hükümlerinde, DGD ödemeleri için gerekli finansmanın, yılı bütçesinin "Tarımsal Destekleme Politikalarının Geliştirilmesine İlişkin Hizmetler" harcama kalemine tahsis edilen ödenekten karşılanacağı belirtilmektedir. Dört yıldır çiftçilerimize verilen doğrudan gelir desteği ödemelerinin tamamı genel bütçeden yapılmış olup, herhangi bir hibe veya kredi Dünya Bankasından alınmamıştır.
Öte yandan, Dünya Bankası ile 12 Temmuz 2001 tarihinde Tarım Reformu Uygulama Projesi'ne (ARIP) dış finansman sağlanmasına yönelik bir İkraz Anlaşması imzalanmıştır. Bu proje kapsamında gerekli mal ve hizmetlerin finanse edilmesi yoluyla şeffaf ve objektif kriterlere göre doğrudan gelir desteği ödemesinin yapılması için gerekli altyapının (Çiftçi Kayıt Sistemi) oluşturulması planlanmıştır. İkraz Anlaşmasıyla sağlanan kaynak kullanılarak ülke çapında bir tarımsal işletme ve arazi kayıt sisteminin kurulması amaçlanmıştır.

**SORU 3.** Doğrudan gelir desteği olarak çiftçi başına kaç dolar dağıtılmaktadır? Geçtiğimiz yıl ve bu yıl toplam kaç dolar, doğrudan gelir desteği dağıtılmıştır?
**CEVAP 3.** Ülke genelinde çiftçilere yapılan DGD ödemeleri dolar cinsinden değil Türk Lirası cinsinden yapılmıştır. Ödemeler çiftçi başına değil, tarımsal üretimde bulunduğu arazi büyüklüğüne göre dekar başına yapılmıştır.

Bu çerçevede, 2001 yılında dekar başına 10 Milyon TL, 2002'de 13,5 Milyon TL, 2003 ve 2004 yıllarında ise 16 Milyon TL ödeme yapılmıştır. Yıllara göre kayıt altına alınan çiftçi sayısı, alan, destekleme miktarı ve desteklenen alana ait bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

7/4630

| Yıllar | Çiftçi Sayısı (bin) | Kayıt Edilen Alan (milyon da) | Desteklenen Alan (milyon da) | Destekleme Miktarı (trilyon TL) |
|---|---|---|---|---|
| **2003** | 2.750 | 168 | 165 | 2.650 |
| **2004** | 2.750 | 168 | 165 | 2.650 |

Not: 2004 yılı kayıtları devam etmektedir.

**SORU 4.** Avrupa birliğine girme çabaları içerisinde olduğumuz şu günlerde, Avrupa Birliği Ülkelerinde (Örneğin; Yunanistan'da) portakal ve diğer narenciye ürünleri için ton başına verilen fiyat ne kadardır? Bizim ülkemizde verilen fiyat ne kadardır?

**CEVAP 4.** Avrupa Birliği ülkelerinde ihracat destekleri dönemsel olarak ve ithalatçı ülkeye göre farklılık göstermektedir. AB'de 08.01.2005 – 08.03.2005 tarihleri arasında uygulanan ihracat destekleri portakalda (ithalatçı ülke olarak Slovakya, Litvanya, Letonya, Bulgaristan ve Estonya dışındaki tüm ülkeler) 29 Euro/Ton, limonda (ithalatçı olarak Estonya dışındaki tüm ülkeler) 43 Euro/Ton'dur.